

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE. CHARAKTERYSTYKA FILOZOFII ERIUGENY ...	5
I. CZASY ERIUGENY	10
1.1. Irlandzkie korzenie Jana Szkota	10
1.2. Renesans karoliński	19
II. JAN SZKOT ERIUGENA – ŻYCIE I DZIEŁO	29
2.1. Dworska kariera	29
2.2. Pierwsze szkolne teksty	35
2.2.1. Komentarz do <i>Institutiones grammaticae</i> Pryscjana	35
2.2.2. Komentarz do <i>De nuptiis Philologiae et Mercurii</i> (O zaślubinach Filologii i Merkurego)	
Marcjana Kapelli	39
2.2.3. Głosy biblijne	42
2.3. Spór o predestynację	43
2.3.1. Źródła kontrowersji	43
2.3.2. O predestynacji Eriugeny	46
2.4. Działalność translatorska	54
2.4.1. <i>Versio Dionysii</i>	54
2.4.2. Tłumacz Ojców greckich	60
2.5. <i>Periphyseon</i>	65
2.5.1. Tytuł i okoliczności powstania dzieła	65
2.5.2. Struktura <i>Periphyseonu</i>	68
2.6. Komentarze biblijne	72
III. FUNDAMENTY SYSTEMU JANA SZKOTA	76
3.1. Jan Szkot wobec karolińskich wzorów uczoności	76
3.2. Fizjologia Eriugeny	79
3.3. <i>Iter rationis</i>	87
3.4. Księga Natury a Księga Pisma	94
3.5. Koncepcja autorytetu	102

IV. KONCEPCJA BOGA	108
4.1. Bóg jako <i>Nihil per excellentiam</i>	108
4.2. Stwarzanie jako teofania	115
4.3. Trójca Święta a dzieło stworzenia	121
4.4. Dyskurs teologiczny	129
4.4.1. Formowanie się terminologii trynitarnej	129
4.4.2. Drogi poznania Boga	135
V. HEKSAEMERON ERIUGENY	141
5.1. Specyfika egzegezy heksaemeralnej Jana Szkota	141
5.2. Pierwszy dzień stwarzania	147
5.3. Drugi dzień stwórczego dzieła	157
5.4. Trzeci i czwarty dzień stwarzania: metafizyka i fizyka	163
5.5. Piąty dzień stwarzania: powstanie istot żywych	171
5.6. Szósty dzień: stworzenie zwierząt i człowieka	177
5.7. Podsumowanie egzegezy dzieł sześciu dni	188
VI. ANTROPOLOGIA ERIUGENY	191
6.1. Struktura ontyczna człowieka	191
6.2. Raj natury ludzkiej	198
6.3. Mistyczna interpretacja raju	205
VII. KONCEPCJA POWROTU	214
7.1. Specyfika Szkotowego nauczania o powrocie	214
7.2. Powrót powszechny i jego biblijne obrazy	223
7.3. Powrót specjalny: pomiędzy przeobstwieńm a potępieniem	231
7.4. Powrót mistyczny	237
VIII. RECEPCJA MYŚLI JANA SZKOTA	245
8.1. Bezpośredni uczniowie i następcy	245
8.2. Recepcja twórczości Eriugeny w wieku XII	247
8.3. Renesans i nowożytność	263
ZAKOŃCZENIE	268
Studia nad Eriugeną dzisiaj	268
O książce	270
BIBLIOGRAFIA	272
INDEKS OSÓB	295